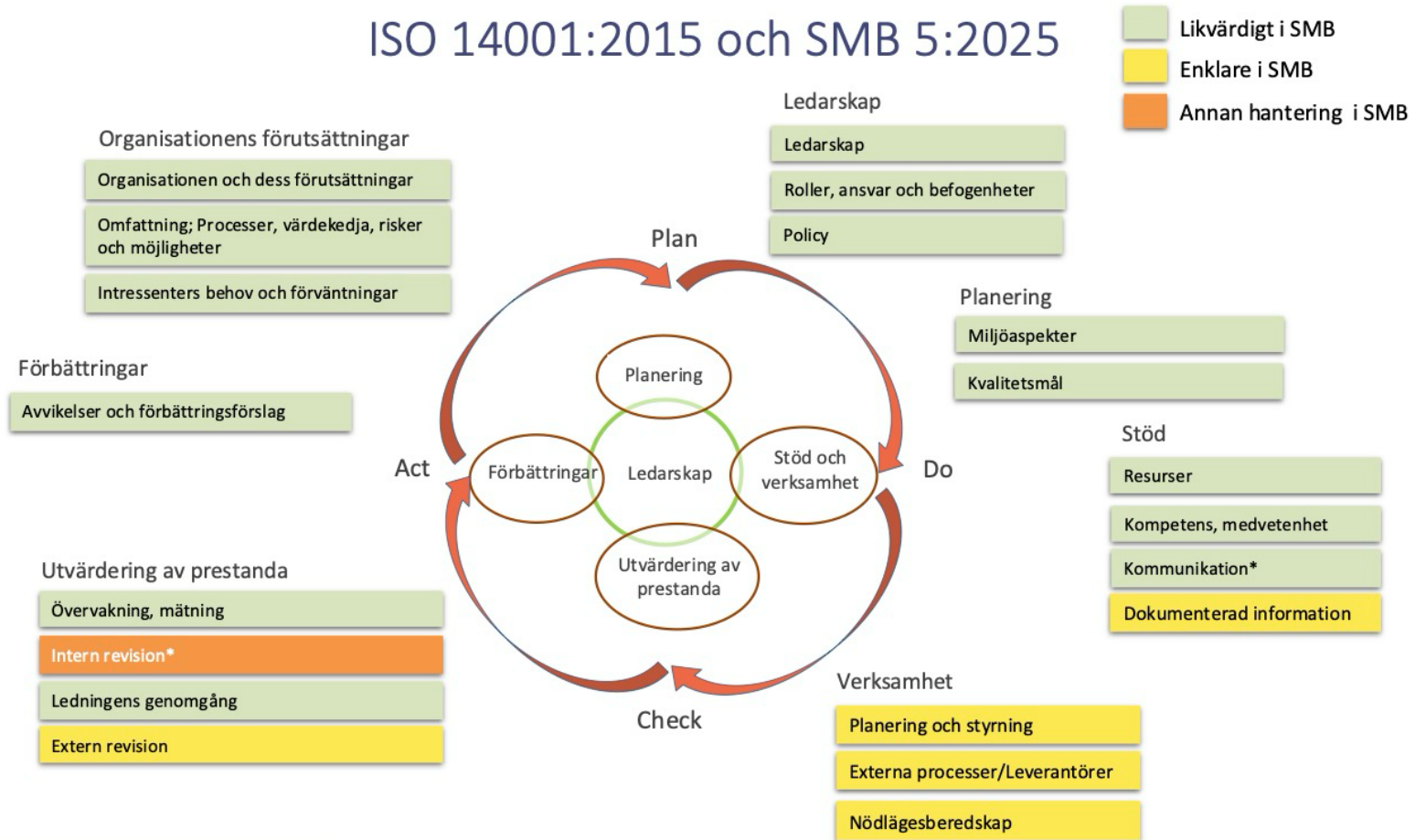

ISO 14001:2015 och SMB 5:2025

*SKB har krav gällande miljöredovisning

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

Krav	Svensk Miljöbas 5:2025	ISO 14001:2015	Sammanfattning av hur kraven i SMB motsvarar kraven i ISO 14001
Allmänt	Organisation som avser att certifieras enligt Svensk Miljöbas kravstandard ska anlita en godkänd utfärdare.		
Organisationens förutsättningar			
Organisation och dess förutsättningar	Organisationens förutsättningar ska fastställas och dokumenteras. Det motsvarar kraven i i ISO 14001 men här betonas kartläggning av värdekedja och miljöpåverkande processer. Risker och möjligheter är också en del av detta avsnitt.	Krav på att förstå organisationen och dess förutsättningar. Detta innefattar att analysera interna och externa frågor för att skaffa sig kunskap om vilka faktorer som kan påverka ledningssystemets förmåga att uppnå avsedda resultat.	Likvärdiga krav. Olikheter: Annan struktur
Omfattning	Organisationen ska fastställa: <ul style="list-style-type: none"> - dess strategiska inriktning och värderingar - värdekedja - miljöpåverkande processer i verksamheten och dess värdekedja - ledningssystemets omfattning och avgränsning - betydande risker och möjligheter. <p>Informationen ska vara dokumenterad och hållas aktuell.</p>	Organisationen ska bestämma avgränsningar och tillämplighet för ledningssystemet för att fastställa dess omfattning. När organisationen bestämmer denna omfattning ska den beakta: <ul style="list-style-type: none"> a) de externa och interna frågor... b) de krav från relevanta intressenter... c) organisationens produkter och tjänster etc <p>Beskrivningen ska finnas tillgänglig och underhållas som dokumenterad information</p>	Likvärdiga krav. Olikheter: Mer specifika krav i SMB, t ex krav på värdekedja.

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

<p>Intressenters behov och förväntningar</p>	<p>Organisationen ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifiera relevanta intressenters krav och förväntningar och fastställa vilka som är bindande • säkerställa att legala och andra bindande krav, för organisationen samt dess produkter och tjänster, efterlevs och följs upp. <p>Informationen ska vara dokumenterad och hållas aktuell.</p>	<p>ISO 14001 innehåller krav på att organisationen ska identifiera och analysera intressenter och deras krav samt avgöra vilka av dessa som har betydelse för organisationen. Tillämpliga krav ska ständigt uppfyllas. Organisationen ska också övervaka och granska information rörande dessa intressenter och deras krav så den hålls uppdaterad. Krav på uppföljning av legala krav saknas. Däremot ska organisationen utvärdera kundernas uppfattning om deras behov och förväntningar har uppfyllts. Kundtillfredsställelsen ska förbättras.</p>	<p>Likvärdiga krav</p>
<p>Ledarskap</p>			
<p>Ledarskap, delaktighet och värderingar</p> <p>Roller, ansvar och befogenheter</p>	<p>Ledningen ska ansvara för ett fungerande ledningssystem med kundfokus som verkar för en hållbar utveckling och bygger på organisationens strategiska inriktning och värderingar.</p> <p>Ledningen ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • säkerställa resurser för ledningssystemets införande och drift • fördela ansvar genom att definiera roller, ansvar och befogenheter • skapa engagemang och delaktighet i hela organisationen • säkerställa att ledningssystemet leder till förbättringar. 	<p>Övergripande krav likvärdiga, bland annat att högsta ledningen ansvarar för miljöledningssystemets verkan och resultat, samt att nödvändiga resurser ges. Det innefattar att miljöledningssystemets krav integreras i verksamhetens processer. Krav på att miljöpolicy och mål är förenliga med organisationens strategiska inriktning. Även krav på ledningen att leda och stödja personer i organisationen.</p> <p>Eget kravelement om roller, ansvar och befogenheter.</p>	<p>Likvärdiga krav.</p>

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

<p>Policy</p>	<p>Organisationen ska ha en dokumenterad och av högsta ledningen antagen policy som styr arbetet, speglar ambitionerna och som baseras på dess värderingar och strategiska inriktning.</p> <p>Policyn ska:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vara relevant för organisationen och dess betydande miljöaspekter • innehålla löfte om förebyggande av negativ miljöpåverkan • innehålla löfte om ständig förbättring • innehålla löfte om att följa den för organisationen aktuella lagstiftningen och andra bindande krav • vara vägledande för målen • vara väl förankrad hos medarbetare och hos andra som arbetar på uppdrag av organisationen • vara tillgänglig för intressenter. 	<p>I stora drag är kraven desamma när det gäller syfte, innehåll och tillgänglighet</p> <p>Ledningen ansvarar för att en dokumenterad miljöpolicy upprättas och införs. Miljöpolicyen ska anpassas till organisationen, ledningssystemets omfattning och organisationens miljöpåverkan från aktiviteter, produkter och tjänster. Den ska innehålla löften om att skydda miljön och förebygga föroreningar, uppfylla tillämpliga krav och att ständigt förbättra miljöledningssystemet. Policyn ska ge ramverk för miljömålen. Den ska förstås och tillämpas inom organisationen och vara tillgänglig för relevanta intressenter.</p>	<p>Likvärdiga krav.</p>
<p>Planering</p>			
<p>Risker och möjligheter /Miljöaspekter</p>	<p>Organisationen ska minst årligen identifiera, analysera och värdera sina miljöaspekter, där resultatet av Organisationens förutsättningar ska beaktas.</p> <p>Organisationen ska fastställa vilka miljöaspekter som är betydande. Relevanta indikatorer ska fastställas.</p>	<p>Högre krav kring risker och möjligheter kopplat till upprättade processer för miljöaspekter, bindande krav och åtgärder.</p> <p>Miljöaspekter, liknande krav Miljöaspekter - miljöpåverkan</p>	<p>Likvärdiga krav.</p> <p>Olikheter: ISO ställer högre krav på riskanalys i processer.</p>

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

	Informationen ska vara dokumenterad och hållas aktuell.	Kriterier för fastställande av betydande miljöaspekter Betydande miljöaspekter. Negativ eller positiv miljöpåverkan. Dokumentationskrav.	
Miljömål	<p>Organisationen ska upprätta dokumenterade och tidsatta mål och handlingsplaner. Målen ska utgå ifrån organisationens betydande risker och möjligheter. Hänsyn ska tas till bindande krav.</p> <p>Målen ska vara:</p> <ul style="list-style-type: none"> • relevanta utifrån organisationens verksamhet, policy, värderingar och strategiska inriktning • möjliga att följa upp och verifiera. <p>Av handlingsplanen ska framgå:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planerade åtgärder för att nå målen • vem som ansvarar för att de enskilda åtgärderna genomförs • resursbehov för att genomföra åtgärderna • när och hur åtgärderna och målen ska följas upp. 	<p>I väsentlighet samma krav som i Svensk miljöbas. Organisationens ska upprätta dokumenterade miljömål för relevanta nivåer och funktioner. Hänsyn ska tas till organisationens betydande miljöaspekter och tillhörande bindande krav. Målen ska stå i överensstämmelse med policyn vara mätbara, övervakas samt uppdateras efter behov. miljömålen ska kommuniceras.</p> <p>Krav på planering av åtgärder för att nå målen (i praktiken handlingsplaner).</p>	<p>Likvärdiga krav.</p> <p>Olikheter: I ISO 14001 saknas kopplingen till riskerna.</p>
Verksamhet			

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

<p>Verksamhetsstyrning/ Planering och styrning av verksamheten</p>	<p>Organisationen ska säkerställa tillräcklig styrning så att åtaganden i ledningssystemet uppfylls och bidrar till effektiva processer och förbättrad miljöprestanda</p> <p>Dokumentationskrav.</p>	<p>14001 kap 8 finns krav på verksamhetsstyrning. Organisationen ska planera, införa, styra och kontrollera processer för att uppfylla krav och utföra åtgärder som fastställts under Risker och möjligheter samt Mål. Styrningen ska även omfatta ändringar i verksamheten och outsourcade processer.</p> <p>Dokumentationskrav.</p>	<p>Olikheter: Mer specifika krav i ISO 14001.</p>
<p>Leverantörsbedömning/ Styrning och kontroll av externa processer, produkter och tjänster</p>	<p>Organisationen ska ha en dokumenterad beskrivning av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hur krav ställs på leverantörer, inköpta produkter och/eller tjänster • hur leverantörer utvärderas och väljs utifrån för organisationen relevanta kriterier • uppföljning av ställda krav. 	<p>Organisationen ska i ett livscykelperspektiv upprätta styrning under konstruktions och utvecklingsprocessen, i upphandling och i kommunikation till leverantörer och entreprenörer, samt även miljöpåverkan kopplat till transport, leverans och slutanvändning.</p>	<p>Olikheter: Mer specifika krav i ISO 14001.</p>
<p>Nödlägesberedskap</p>	<p>Organisationen ska utifrån sina miljörisker på lämpligt sätt förebygga och planera för hur organisationen ska agera om olycka eller tillbud inträffar. Organisationen ska regelbundet genomföra övningar där så är praktiskt möjligt.</p>	<p>Liknande krav samt att processerna ska granskas och revideras regelbundet och efter inträffade nödlägen. Information ska delges relevanta intressenter och de som jobbar inom eller åt organisationen.</p> <p>Dokumentationskrav.</p>	<p>Olikheter: Mer specifika krav i ISO 14001.</p>
<p>Stöd</p>			
<p>Resurser</p>	<p>I kravet för Ledarskap: Ledningen ska säkerställa resurser för ledningssystemets införande och drift.</p>	<p>Krav på Resurser för att upprätta, införa, underhålla och ständigt förbättra miljöledningssystemet. Främst personella resurser.</p>	<p>Likvärdiga krav.</p>
<p>Kompetens och medvetenhet</p>	<p>Organisationens medarbetare ska ha kompetens att kunna utföra sina</p>	<p>Kraven är likartade med Svensk miljöbas. Organisationen ska avgöra vilken kompetens som behövs för de</p>	<p>Likvärdiga krav.</p>

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

	<p>arbetsuppgifter på ett miljömässigt riktigt sätt.</p> <p>Organisationens medarbetare och de som arbetar i dess ställe ska ha förståelse för ledningssystemets syfte och funktion.</p> <p>De ska ha aktuell och dokumenterad kunskap om hållbar utveckling, specifikt avseende betydande miljöfrågor, i syfte att kunna bidra till förbättringsarbetet.</p> <p>Organisationen ska identifiera kompetensbehovet inom den egna organisationen och med detta som grund fastställa en dokumenterad kompetensutvecklingsplan.</p>	<p>som jobbar åt organisationen och som påverkar dess miljöprestanda och möjligheten att uppfylla bindande krav. Utbildningsbehov ska vara kopplade till miljöaspekter och miljöledningssystemet.</p> <p>Åtgärder ska vidtas för att säkerställa att denna kompetens finns tillgänglig.</p> <p>Verkan av utbildningsinsatser skall utvärderas. Dokumenterade belägg för kompetens ska finnas.</p> <p>ISO 14001 innehåller även specifikt krevelement för Medvetenhet</p>	
Kommunikation/ Miljöredovisning	<p>Organisationen ska ha dokumenterade rutiner för intern och extern kommunikation med relevanta intressenter.</p> <p>Intressenters synpunkter och förbättringsförslag ska beaktas och besvaras.</p>	<p>Kraven på kommunikation är i ISO 14001 fördelade på flera olika delkrav. Generellt ska organisationen själv ska avgöra vilken intern och extern kommunikation som är relevant och upprätta processer. Hänsyn ska tas till bindande krav och miljöinformationen ska vara överensstämmande och tillförlitlig.</p>	<p>Likvärdiga krav</p> <p>Olikheter: SMB innehåller krav på en miljöredovisning.</p>
Dokumenterad information inkl dokumentstyrning	<p>Obligatorisk dokumentation (fördelade i flera krevelement):</p> <ul style="list-style-type: none"> - strategisk inriktning och värderingar - värdekedja 	<p>Miljöledningssystem ska innefatta dokumenterad information enligt krav i standarden, samt sådan dokumentation som organisationens</p>	<p>Olikheter: Fler krav på dokumentation i ISO 14001</p> <p>Specifika krav på dokumentstyrning i ISO 14001.</p>

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

	<ul style="list-style-type: none"> - processer - ledningssystemets omfattning och avgränsning. - intressenters krav och förväntningar, synpunkter och förbättringsförslag - förteckning över legala och bindande krav - risker och möjligheter -miljöaspekter - policy -mål och handlingsplaner - verksamhetsstyrning - leverantörsbedömning - kompetensutvecklingsplan - avvikelser och förbättringsförslag -kompetensplan och personalens kunskap om miljöfrågor - rutiner för intern och extern kommunikation - ledningens genomgång; utvärdering av ledningssystemet, beslut om förändringar och åtgärder för ständiga förbättringar 	<p>kommit fram till behövs för att miljöledningssystemet ska fungera. Dokumentation ska bevaras som visar att systemet fungerar som tänkt. Omfattningen av dokumentationen kan variera beroende på organisationens komplexitet.</p> <p>ISO 14001 har mer specificerade och omfattande krav. Skapande och uppdatering av dokumentation hanteras i eget delkrav, liksom styrning av dokumentation. Lämplig identifiering och form ska användas. Ändamålsenlighet och tillräcklighet ska granskas och godkännas. Styrningen ska omfatta hur dokumenterad information görs tillgänglig (inkl. hantering av ändringar) och åtgärder för bevarande.</p> <p>Obligatorisk dokumenterad information:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Miljöledningssystemets omfattning • Miljöpolicy • Risker och möjligheter • Processer • Miljöaspekter, kriterier för betydande miljöaspekter, betydande miljöaspekter • Bindande krav, tillämplighet • Miljömål • Belägg för kompetenskopplat till påverkan av miljöprestanda 	
--	---	---	--

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

		<ul style="list-style-type: none"> • Processer för intern och extern kommunikation • Dokumentstyrning inkl externa dokument av betydelse för ledningssystemet. • Verksamhetsstyrning • Krav till externa leverantörer och entreprenörer. • Processer för beredskap och agerande vid nödlägen • Övervakning, mätning av miljöprestanda samt lagefterlevnad • Revisionsresultat • Resultat ledningens genomgång • Avvikelsehantering 	
Förbättringar och utvärdering			
<p>Avvikelse och förbättringsförslag</p>	<p>Avvikelse, förbättringsförslag och synpunkter ska identifieras, hanteras och dokumenteras.</p> <p>Orsaker till avvikelser ska utredas och åtgärder ska om möjligt vidtas som förhindrar att avvikelserna upprepas. Effekt av vidtagna åtgärder ska följas upp.</p> <p>Medarbetare och andra intressenter ska ges möjlighet att förmedla oegentligheter.</p>	<p>Organisationen ska ha rutiner för att identifiera, analysera orsaken till, samt korrigera avvikelser. Konsekvenserna av avvikelserna ska hanteras inkl att mildra negativ miljöpåverkan. Avvikelse ska inte kunna inträffa på nytt eller på annat håll. Verkan av åtgärder ska följas upp. Avvikelse samt korrigering åtgärder ska dokumenteras.</p> <p>Avvikelse identifieras genom intern avvikelserapportering och vid interna/externa revisioner.</p>	Likvärdiga krav

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

		ISO 14001 innehåller inte något specifikt krav på att förbättringsförslag ska identifieras.	
Övervakning och mätning	<p>Något särskilt kapitel för att "övervaka och mäta" finns inte i SMB. I flera delar ska indikatorer användas som stöd för uppföljning och utvärdering av kvalitetsförbättringar.</p> <p>Indikatorer ska bland annat redovisas för</p> <p>2.2 Efterlevnad av legala och andra bindande krav, för organisationen samt produkter och tjänster.</p> <p>3. Miljöaspekter</p> <p>11. Ledningens genomgång: indikatorer och miljöprestanda</p> <p>12. Uppföljning och kvalitetsredovisning: måluppfyllelse och indikatorer för miljöprestanda</p> <p>Se även redovisning nedan.</p>	<p>Kraven på övervakning, mätning, analys och utvärdering är mer specificerande i ISO 14001 och återfinns i flera delkrav.</p> <p>Organisationen ska använda lämpliga metoder för övervakning och mätning.</p> <p>Specifikt ska övervakning och mätning införas för att utvärdera miljöprestanda och verkan hos miljöledningssystemet.</p> <p>Lagefterlevnad ska utvärderas med fastställt intervall.</p>	Likvärdiga krav.

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

<p>Intern revision/ miljöredovisning</p>	<p>Organisationen ska minst årligen följa upp sitt systematiska miljöarbete och kunna redovisa genomförda miljöförbättringar. Redovisningen ska minst innehålla:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beskrivning av organisationens verksamhet samt eventuella förändringar • ledningssystemets omfattning och eventuell avgränsning SUSA • betydande miljöaspekter • måluppfyllelse och indikatorer för miljöprestanda • mål och planerade förbättringar • effekterna av det systematiska miljöarbetet. <p>Redovisningen ska vara tillgänglig för intressenter.</p>	<p>Organisationen ska med planerade intervall genomföra interna revisioner för att få information om hur miljöledningssystemet</p> <p>a) överensstämmer med</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) organisationens egna krav på miljöledningssystemen 2) kraven i denna standard <p>b) har införts och underhållits på ett ändamålsenligt sätt</p> <p>Interna revisioner ska göras enligt fastställd plan och på ett objektivt och oberoende sätt.</p>	<p>Olikheter: Intern revision finns inte som krav i SMB.</p> <p>SMB har istället uppföljningskrav i form av årlig utvärdering och miljöredovisning.</p>
<p>Ledningens genomgång</p>	<p>Organisationens ledning ska årligen genomföra och dokumentera en utvärdering av effekterna av det systematiska kvalitetsarbetet och ledningssystemet.</p> <p>Utvärderingen ska minst omfatta:</p>	<p>Högsta ledningen ska med planerade intervall utvärdera ledningssystemets funktionalitet och prestanda och besluta om förbättringar.</p> <p>Kraven på vad som ska omfattas vid denna genomgång är detaljerade i ISO 14001-standarden.</p>	<p>Likvärdiga krav</p>

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

	<ul style="list-style-type: none"> • status på tidigare beslutade åtgärder • förändringar i organisationens förutsättningar • policy, processer och övrig verksamhetsstyrning • mål och handlingsplan • kundnöjdhet, indikatorer och kvalitetsprestanda • efterlevnad av bindande krav • resurser, ansvar och befogenheter • medarbetares kompetens och medvetenhet • intern och extern kommunikation • hantering av avvikelser och förbättringsförslag. <p>Organisationen ska minst årligen besluta om relevanta förändringar och åtgärder för ständig förbättring. Resultat och beslut ska dokumenteras.</p>		
<p>Extern Revision</p>	<p>Revision av ledningssystemet ska genomföras årligen av en oberoende revisor som är godkänd av SUSA.</p> <p>Tredjepartsrevision ska genomföras senast andra året och därefter minst vart fjärde år.</p>	<p>Organisationen ska upprätta ett revisionsprogram som omfattar såväl interna revisioner som tredjepartsrevision av auktoriserat certifieringsorgan.</p>	<p>Olikheter: För SKB gäller att revision ska genomföras av oberoende revisor årligen. De verksamheter som har en varierad eller spridd verksamhet ska ha en revisionsplan, som inkluderar besök på samtliga platser och/eller verksamhetsområden inom en femårsperiod.</p>

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015

	Tredjepartsrevision görs av revisor som inte är knuten till utfärdarens organisation. Om organisationen har verksamhet på flera fysiska platser ska en plan för revision på samtliga platser upprättas.		För ISO finns krav på tredjepartsrevision av revisor knuten till ackrediterat organ via SWEDAC. Kravet för SKB är tredjepartsrevision, av revisor som inte är knuten till utfärdaren, minst vart fjärde år.
Krav på Miljörevisorer	<p>Revisor ska ha:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. eftergymnasial utbildning eller yrkeserfarenheter inom ledningssystem och/eller revisioner i minst fem år. 2. minst två års arbetslivserfarenhet varav minst ett års arbetslivserfarenhet inom arbete med ledningssystem. 3. deltagit vid minst fem revisioner varav minst en självständigt genomförd revision inom ledningssystem. De tre senaste revisionerna får inte vara äldre än två år. 4. deltagit i revisionsteknik-utbildning om minst en dag. Utbildningen ska vara godkänd av SUSA:s styrelse. <p>Revisor enligt Svensk Miljöbas ska utöver 1-4 ovan ha:</p> <ul style="list-style-type: none"> • miljökunskap • kunskap i miljölagstiftning, genom utbildning eller yrkesreferenser. 	Godkänd revisor, knuten till ackrediterat certifieringsorgan.	<p>Likvärdiga krav.</p> <p>SUSA har krav att revision ska genomföras varje år av oberoende revisor som är godkänd av SUSA för den standard som avses</p> <p>Revisorerna ska uppfylla SUSA:s standard för krav på revisorer. Det innebär bland annat att de ska ha kunskap om revisionsteknik, relevant erfarenhet beroende på standard etc.. De ska även gå utbildning i SUSA:s standarder, delta i erfarenhetsutbyte etc. Därefter ska de årligen genomföra webbutbildning/test i den aktuella standard de är godkända enligt och delta i erfarenhetsutbyten.</p>
Användning av logotyp	Organisationen får efter godkänd revision använda sig av Svensk Miljöbas logotyp.	Organisationen får efter godkänd revision använda sig av logotyp som godkänts av aktuellt certifieringsorgan.	Likvärdiga krav

JÄMFÖRELSE MELLAN Svensk Miljöbas 5:2025 och ISO 14001:2015
